

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoCsp/23/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623204592
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6623204592.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, zastúpený Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, XXX XX D., o zaplatenie 884,99 € s príslušenstvom o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 16Csp/137/2023 - 90 z 08. apríla 2024, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie žalobu o zaplatenie 884,99 € s príslušenstvom vo forme úroku a úroku z omeškania zamietol, žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

1.1 Podľa dôvodov rozhodnutia sa žalobca ako postupník domáhal voči žalovanému zaplatenia dlžnej sumy úveru poskytnutého žalovanému právny predchodcom žalobcu bankou B. E. E. F. C., so sídlom v Paríži konajúcej v Slovenskej republike prostredníctvom svojej organizačnej zložky B. E. E. F. C., pobočka zahraničnej banky. Žalobca získal pohľadávku od banky Zmluvou o postúpení pohľadávky uzavretou podľa § 524 a nasledujúce zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“) z 21.06.2023 medzi B. E. E. F. C., so sídlom v Paríži konajúcou prostredníctvom B. E. E. F. C., pobočka zahraničnej banky, so sídlom v Bratislave. Ako prvú otázku súd prvej inštancie skúmal aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu uplatňujúceho v konaní nárok zo spotrebiteľskej zmluvy podliehajúcej režimu zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách (ďalej aj „zákon č. 129/2010 Z. z.“). Za nesporné súd prvej inštancie považoval, že k uzavretiu zmluvy o postúpení pohľadávok medzi bankou a žalobcom došlo, ako aj skutočnosť, že uzavretie zmluvy o postúpení pohľadávky bolo žalovanému bankou oznámené. To však podľa súdu prvej inštancie automaticky neznamená, že právne účinky predpokladané ustanovenie § 524 a nasledujúce Občianskeho zákonníka nastali, keď podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 483/2001 Z. z.“ alebo „zákon o bankách“) môže banka postúpiť svoju pohľadávku tretím osobám len za dodržania dvoch podmienok: prvou z nich je písomná výzva banky voči klientovi a druhou omeškanie dlžníka viac ako 90 kalendárnych dní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku. Ak by banka postúpila pohľadávku v rozpore s § 92 ods. 8 zákona o bankách, išlo by podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24.04.2018 o neplatný právny úkon, preto podľa rozsudku NS SR sp. zn. 4Cdo/162/2020 (R 6/2022), musí súd v sporoch s ochranou slabšej strany skúmať vecnú legitimitáciu z úradnej povinnosti. Pochybnosti o omeškaní žalovaného ako dlžníka v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky na žalobcu súd prvej inštancie nemal. Omeškanie žalovaného trvalo viac ako 90 dní. Pochybnosti vyslovil súd prvej inštancie vo vzťahu k splneniu prvej podmienky § 92 ods. 8 zákona o bankách, či bola žalovaná strana bankou písomne vyzvaná na splnenie omeškaného dlhu. Bol toho názoru, že podľa rozhodnutí NS SR sp. zn. 4Cdo/75/2020 z 27.10.2022 a sp. zn. 2Cdo/266/2020

z 31.03.2022 ustanovenie § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách predpokladá výlučnú samostatnú písomnú výzvu banky, že je klient v omeškaní so splnením čo i len jednej časti svojho záväzku. Oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru nemožno prisvedčiť aj charakter výzvy zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Ak žalobca nepreukázal, že pred postúpením pohľadávky bola žalovanému zaslaná výlučná samostatná písomná výzva na splnenie záväzku, postúpenie žalobcom uplatnenej pohľadávky z banky na žalobcu je neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, z ktorého nenastali právne účinky s tým spojené. Žalobca nie je nositeľom hmotnoprávneho nároku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, preto žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zamietol s poukazom na rovnaký názor vyslovený v obdobných veciach Krajským súdom v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoCsp/8/2023, 14CoCsp/12/2023, 15CoCsp/41/2023.

1.2 Žalobcom uvádzanú judikatúru najvyššieho súdu a súdov všeobecnej inštancie vzťahujúcu sa k výkladu ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách nepovažoval súd prvej inštancie za príliehavú. Najvyššiemu súdu vyčítal, že hoci v uznesení sp. zn. 9Cdo/165/2022 z 27.09.2023 opačne než v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/75/2020 posúdil otázku náležitosti výzvy banky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách (z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách nevyplýva pre banku povinnosť osobitne klientovi uviesť možnosť postúpenia pohľadávky na tretiu osobu), iba poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo/191/2021 z 30.06.2022, ktoré okrajovo riešilo otázku obsahových a formálnych náležitostí výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách (za výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách možno považovať aj oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, ak je jej obsahom aj výzva na zaplatenie) bez toho, aby sa vyporiadal s odlišným názorom vyplývajúcim z uznesenia sp. zn. 4Cdo/75/2020 a preto jeho závery v uznesení sp. zn. 9Cdo/165/2022 nemožno považovať za prijaté v súlade s judikatúrou Ústavného súdu SR, ktorý v náleze sp. zn. III. ÚS 289/2017 z 21.11.2017, v náleze sp. zn. II. ÚS 328/2022 z 21.09.2022 a ďalších uviedol, že súd má poznať svoju vlastnú judikatúru, t. j. aj rozhodnutia iných sudcov, resp. senátov toho istého súdu a zohľadniť ju bez ohľadu na to, či na ňu samotné strany sporu poukazujú. V prípade odlišného názoru na riešenie určitej právnej otázky je súd povinný svoj názor presvedčivo odôvodniť.

1.3 V závere svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol: „Súd uvedené skutočnosti dáva do povedomia súdom vyššej inštancie ako požiadavku pre zosúladenie rozhodovacej praxe na dovolacom súde. Bez toho je totiž daný priestor pre to, aby súd v obdobných veciach nerozhodoval rovnako... Súd je tak presvedčený o tom, že pokiaľ o zosúladenie praxe súdov v tejto otázke zatiaľ nedošlo vo funkčnej hierarchii „zhora nadol“, je potrebné túto otázku otvoriť práve zo strany súdov prvej inštancie“.

1.4 O nepriznaní nároku na náhradu trov žalovanému podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“) rozhodol súd prvej inštancie po zistení, že žalovanému úspešnému v spore žiadne trovy konania nevznikli.

2. V odvolaní proti tomuto rozsudku žalobca za použitia odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) podrobil rozhodnutie súdu prvej inštancie kritike a navrhoval jeho zmenu tak, že žalobe v časti o zaplatenie 884,99 € s príslušenstvom po čiastočnom späťvzatí žaloby podaním z 29.01.2024 vyhovie a žalobcovi budú priznané trovy konania v celom rozsahu.

2.1 Žalobca tvrdil, že v konaní nesporne preukázal, že pred postúpením pohľadávky dodržal postup a všetky podmienky, ktoré mu ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách ukladá. Žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a postupcom bol opakovane vyzývaný na úhradu omeškaných splátok a to prvýkrát výzvou na zaplatenie dlžnej čiastky úveru z 02.12.2021, odoslanie ktorej žalobca preukázal podacím hárkom a druhýkrát výzvou z 31.01.2022 označenou ako Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, ktorej doručenie bolo preukázané doručenkou. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nezohľadňuje aktuálnu judikatúru najvyšších súdnych autorít, pokiaľ ide o obsahové náležitosti výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, ako aj či za výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách možno považovať podanie, ktorým veriteľ vyhlásil splatnosť pohľadávky. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/169/2020 pripustil, aby za výzvu na plnenie podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách bolo možné považovať aj výpoveď zmluvy (vyhlásenie mimoriadnej splatnosti), avšak iba za súčasnej podmienky, že jeho obsahom je výzva dlžníkovi na zaplatenie. Rovnaký názor bol vyslovený v uznesení NS SR sp. zn. 9Cdo/165/2022 z 27.09.2023, v ktorom dovolací súd odkázal na predchádzajúce rozhodnutie sp. zn. 7Cdo/191/2021, v ktorom tiež bol vyslovený názor, že ak je obsahom vyhlásenia o predčasnej splatnosti pohľadávky aj výzva na plnenie pred postúpením podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, neodporuje takáto listina ustanoveniu § 92 ods. 8 zákona o bankách. Krajský súd v Banskej Bystrici akceptuje tento názor napríklad v rozhodnutiach sp. zn. 15CoCsp/10/2024 z 27.03.2024, 15CoCsp/13/2023 z 13.03.2024, sp. zn. 11CoCsp/13/2022 zo 17.

augusta 2022. Žalobca tvrdil, že výzvy z 02.12.2021 a 31.01.2022 sú kvalifikovanými výzvami banky žalovanému v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a žiadne ustanovenie zákona o bankách nevyklučuje možnosť uskutočniť viaceré úkony prostredníctvom jedného podania. Súd prvej inštancie si v rozpore s jemu zverenou právomocou, v priamom rozpore s ústavným princípom trojdelenia právnej moci, na základe ktorého právomoc meniť zákony prináleží moci zákonodarnej (nie moci súdnej) si upravil zákonné ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách. Zákon nerozlišuje, či je nejaký úkon urobený „primárne“ alebo „sekundárne“, ale len, či je takýto úkon vykonaný. Zmätočným posúdením právneho úkonu banky v rozpore so zákonom súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie sa podľa názoru žalobcu odklonil od aktuálnej judikatúry najvyššieho súdu, uznesenia sp. zn. 9Cdo/165/2022.

3. Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

4. Krajský súd podľa § 34 ods. 1 C. s. p. príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalobcu po preskúmaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu nenaplnenia zákonných podmienok pre jeho nariadenie ustanovených v § 385 ods. 1 C. s. p., po zohľadnení postupu súdu prvej inštancie v tejto veci a žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov dospel k názoru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je možné považovať za vecne správne a je potrebné ho podľa § 389 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku zrušiť a vec mu podľa § 391 ods. 1 C. s. p. vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. K žalobe doručenej Okresnému súdu Lučenec 14.11.2023 pripojil žalobca listinné dôkazy, na ktoré sa pri vymáhaní tvrdeného nároku opiera. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere a zmluvou o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a o vydaní kreditnej karty a rámcovou zmluvou o poskytovaní platobných služieb uzavretou medzi B. E. E. F. C. so sídlom v Paríži konajúcej prostredníctvom B. E. E. F. C., pobočka zahraničnej banky so sídlom v Bratislave a žalovaným preukázal, že žalovanému poskytla banka spotrebiteľský úver vo výške 816,09 €, návratnosť ktorého bola dohodnutá v mesačných splátkach splatných vždy k 15. dňu v mesiaci. Konečná splatnosť úveru bola určená na 15. mája 2026. V zmluve o spotrebiteľskom úvere bol dohodnutý ako následok porušenia povinnosti dlžníka oprávnenie veriteľa vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru v bode 3.1 v časti 3. Zmluvy o úvere. Banka využila právo zosplatiť úver podľa § 565 Občianskeho zákonníka po tom, ako výzvou adresovanou žalovanému podľa § 53 ods. 9 OZ z 02.12.2021 upozornila žalovaného, že na úvere dlhuje 84,87 € (vrátane príslušenstva) pri dojednaných splátkach 21,17 € mesačne, v ktorej opakovane vyzývala žalovaného na úhradu omeškaných splátok úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX a upozornila dlžníka, že pokiaľ nedôjde k okamžitej úhrade omeškaných mesačných splátok, bude banka požadovať splatenie celej nesplatennej časti úveru vrátane príslušenstva. Na rube strany 6 spisu je podľa tvrdenia žalobcu kópia podacieho hárku preukazujúca odoslanie tohto listu žalovanému, avšak bez vysvetlenia, z akého dôvodu sa žalovanému adresovali dve zásielky v rovnaký deň pod rôznymi podacími číslami G. H. G.. Z takéhoto označenia zásielok nie je možné identifikovať jej obsah, keď výzva na zaplatenie dlžnej čiastky úveru z 02.12.2021 žiadne označenie odosielanej zásielky neobsahuje. Vzhľadom na závery, pre ktoré súd prvej inštancie žalobu zamietol, sa súd prvej inštancie nezaoberal tým, či sa táto výzva podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka dostala do dispozičnej sféry žalovaného. K výzve banky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách z 31.01.2022, ktorá je súčasťou Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX je už pripojená doručka o prevzatí tejto listiny žalovaným dňom 04.02.2022. Podľa prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok medzi B. E. E. F. C. pobočka zahraničnej banky a EOS KSI Slovensko, s. r. o. zo dňa 21.06.2023 bol na žalobcu Zmluvou o postúpení pohľadávky z 20. júna 2023 postúpený zosplatený úver poskytnutý žalovanému (jeho rodné číslo nesprávne uvedené ako XXXXXXXXX I. XXXXXX/XXXX) v celkovej výške 884,19 €, ako si uplatnil žalobca v tomto konaní. Od doručenia výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách žalovanému (dňom 04. februára 2022) do uzavretia Zmluvy o postúpení pohľadávky, od ktorej si odvodzuje žalobca aktívnu vecnú legitimitáciu v spore dňom (20.06.2023) uplynulo viac ako 90 dní. Podľa kópie listiny na č. I. 8 spisu adresovala banka dňa 03.07.2023 žalovanému Oznámenie o postúpení pohľadávky z úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX s vysvetlením, že postupník EOS KSI Slovensko s. r. o. Bratislava je oprávnený uplatňovať voči žalovanému všetky práva veriteľa zo zmluvy o úvere a od doručenia tohto oznámenia je dlžník povinný plniť všetky povinnosti podľa zmluvy o úvere výhradne postupníkovi. Doručenie tohto oznámenia preukázané nie je.

6. Žalobca tvrdí, že za kvalifikovanú výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách je potrebné považovať výzvu z 31.01.2022 doručenú žalovanému 04.02.2022. K obsahu tejto výzvy, v ktorej je uvedená výška dlhu v konkrétnej sume 884,99 € pozostávajúca z úverovej istiny 799,46 €, dlžných úrokov, poplatkov a poisťného vo výške 67,53 € a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 18,- €, sa súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nevyjadril, zaujal k nej v bode 6. iba všeobecný názor s odkazom na rozhodnutie NR SR sp. zn. 4Cdo/75/2020, že: „Žalobca v spore nepreukázal, že žalovanému pred postúpením pohľadávky zaslal výlučnú a samostatnú písomnú výzvu, že žalovaný je v omeškaní so splnením čo i len časti svojho záväzku. Súd totožne ako citovaná judikatúra najvyšších súdnych autorít, nesúhlasí so záverom, že za takúto výzvu je možné považovať vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru. Primárne je totiž predmetom tejto výzvy zosplatnenie úveru ako takého. Len sekundárne bola žalovaná vyzvaná na úhradu dlhu.“ a to bez vyhodnotenia textu listiny datovanej dňom 31. januára 2022 na č. I. 40 spisu, z ktorej nie je možné vyvodit', že primárne bolo predmetom tejto listiny iba oznámenie zosplatnenia úveru a len sekundárne bol žalovaný vyzvaný na úhradu dlhu.

7. Odvolací súd nesúhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že písomnosť v kópii na č. I. 40 spisu je primárne Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru a len sekundárne výzva na úhradu dlhu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, keď z hľadiska obsahu tejto písomnosti ide o jeden právny úkon, cieľom ktorého bolo po zosplatnení úveru dosiahnuť jeho návratnosť.

8. Úlohou súdov podľa § 3 Civilného sporového poriadku je prejednávať a rozhodovať súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány. Do kompetencie okresného súdu nepatrí hodnotenie rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. V súkromnoprávnom spore nie je zákonný priestor na vznesenie požiadavky voči najvyššiemu súdu na zjednotenie rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Podnety na zjednocovanie výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov vyšším súdom podáva predseda grémia na základe stanoviska grémia okresného súdu v súlade s § 15 ods. 4 písm. c) zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

9. Aby bol naplnený princíp právnej istoty zakotvený v článku 2 ods. 2 základných princípov Civilného sporového poriadku, musia všeobecné súdy rozhodovať spory v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. Súd prvej inštancie v dôvodoch rozhodnutia poukazuje na (podľa neho) rozdielnu rozhodovaciu prax najvyššieho súdu k otázke náležitostí a formy výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktorú musí banka pre platné postúpenie pohľadávky adresovať dlžníkovi pred postúpením pohľadávky. Súdom prvej inštancie formulované dôvody napadnutého rozhodnutia, prečo „zotrval na judikatórnych záveroch Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 4Cdo/75/2020“, nepovažuje odvolací súd za „zmysluplný právny dialóg“ v zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21.12.2011 sp. zn. 2Cdo/155/2011 z dôvodu, že súd prvej inštancie neporovnal skutkové okolnosti vecí, v ktorých sú podľa jeho názoru vyjadrené konkurujúce si názory najvyššieho súdu. Princíp právnej istoty a predvídateľnosť práva znamená, že na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach sa dá rovnaká odpoveď, teda že rovnaké situácie budú posudzované rovnakým spôsobom (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/12/2023 z 25.04.2024). V prvom rade je preto potrebné ustáliť, či ide o rovnakú situáciu alebo aspoň analogickú, až následne nastupuje právne posúdenie konkrétnej veci. Za ustálenú rozhodovaciu prax, ktorú musia všeobecné súdy rešpektovať, sa považuje rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít. Prelomiť judikatúru najvyšších súdnych autorít môže iba súd tej istej alebo vyššej inštancie, než súd, ktorý ju vytvoril.

10. V bode 6.5. uznesenia NS SR sp. zn. 4Cdo/75/2020 najvyšší súd označil otázku zodpovedajúcim spôsobom zafinovanú dovolateľom, na ktorú v tejto konkrétnej veci mal odpovedať a znela: „Pri splnení ktorých podmienok dochádza k platnému postúpeniu bankovej pohľadávky?“ a odpovedal na ňu poukazom na skoršie rozhodnutia dovolacieho súdu riešiacich túto otázku (7Cdo/26/2017, 1Cdo/147/2017) a doplnil, že v ním prejednávanom spore bola neplatnosť postúpenia pohľadávky vyvedená zo skutkového zistenia, že písomná výzva banky z 10. júla 2013 uvažujúcej o postúpení riadne nesplnenej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil, nebola riadne doručená, teda nebola splnená jedna zo základných podmienok na postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. V ďalšom texte odôvodnenia uznesenia sp. zn. 4Cdo/75/2020 najvyšší súd citoval z rozhodnutia NS SR sp. zn. 2Cdo/266/2020 z 31. marca 2022, v ktorom podstatnou bola otázka, či výzvu, ktorou sa zároveň vyhlasuje okamžitá splatnosť pohľadávky možno považovať za výzvu podľa ustanovenia § 92

ods. 8 zákona o bankách a odcitoval záver, ku ktorému najvyšší súd v citovanom rozhodnutí dospel „že obsah ustanovenia § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je klient v omeškaní so splnením čo i len časti svojho záväzku. Skrz spotrebiteľského charakteru dojednanej zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách“ a práve tento citát z rozhodnutia NS SR sp. zn. 2Cdo/266/2020 považuje odvolací súd za zavádzajúci pri výklade ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktorý viedol súd prvej inštancie k zamietnutiu žaloby.

11. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre prevod práv banky alebo pobočky zahraničnej banky, ktorá je veriteľom, v súvislosti s nespĺcanou zmluvou o úvere alebo pre prevod nespĺcanej zmluvy o úvere podľa osobitného predpisu, pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

12. Aké skutkové okolnosti boli posudzované najvyšším súdom vo veci sp. zn. 2Cdo/266/2020 je zistiteľné z rozhodnutí súdov nižšej inštancie, ktorých sa uvedené dovolacie konanie týka. Okresný súd Humenné rozsudkom z 11. apríla 2018 sp. zn. 18C/229/2016 zamietol žalobu, ktorou sa právny nástupca banky domáhal voči žalovaným zaplatať dlžnej sumy z úveru pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie postupníka na uplatnenie tohto nároku. Záver o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie postupníka je odôvodnený tak, že na žalobcu nemohla byť zo strany postupcu (banky) postúpená pohľadávka pozostávajúca z čiastkových nárokov, ktorých splatnosť ešte nenastala, keďže žalobca nie je držiteľom bankového povolenia na poskytovanie bankových úverov, teda ani na ich správu a zároveň neboli naplnené zákonné predpoklady § 92 ods. 8 zákona o bankách na postúpenie pohľadávky z banky na žalobcu. V konaní nebolo podľa súdu prvej inštancie preukázané, že písomná výzva banky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách sa dostala do dispozičnej sféry oboch žalovaných. Súd prvej inštancie mal dokonca za to, že písomná výzva banky na úhradu dlhu musí nasledovať po nepretržitom omeškaní so splácaním splátok úveru dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Okresný súd sa k obsahu a forme výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách nevyjadroval.

12.1 O odvolaní žalobcu proti tomuto rozsudku v časti zamietajúceho výroku rozhodoval Krajský súd Prešov rozsudkom z 11. apríla 2019 sp. zn. 20Co/77/2018 a potvrdil ho. Žalobca v odvolaní namietal, že v konaní pred súdom prvej inštancie predložil vlastnoručne podpísané doručky o prevzatí oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti oboma žalovanými a vytýkal súdu prvej inštancie, z akého dôvodu nepovažoval oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti dlhu za nedoručené, resp. z akého dôvodu neakceptuje oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti dlhu z 10. septembra 2014 ako výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Krajský súd s poukazom na judikatúru najvyššieho súdu k zákonným podmienkam platného postúpenia pohľadávky z banky na iný subjekt (písomná výzva klientovi, nepretržité omeškanie klienta viac ako 90 kalendárnych dní a splatnosť pohľadávky) uzavrel, že žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie naplnenia všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky, ako to vyžaduje § 92 ods. 8 zákona o bankách. V bode 12 odôvodnenia krajský súd uviedol, že písomná výzva banky klientovi je prvým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky alebo jej časti na inú osobu. Žalobca predložil text výziev na úhradu dlžnej sumy (výzvy C. C., H. - obe datované dňom 15. augusta 2014, ktoré boli adresované žalovanému 1/ a žalovanej 2/), avšak ich zaslanie ani doručenie žalovaným preukázané nebolo. Ani odvolací súd sa nevyjadroval k možnosti zahrnúť dva úkony nevyhnutné pre platné postúpenie pohľadávky z banky na nebankový subjekt do jedného formálneho prejavu.

12.2 Najvyšší súd v uznesení z 31.03.2022 sp. zn. 2Cdo/266/2020 rovnakým spôsobom reprodukoval rozhodnutia súdov nižšej inštancie (zaslanie a doručenie výziev z 15. augusta 2014 preukázané nebolo). Žalobca v dovolaní žiadal zodpovedať otázky „či výzva vo vyhlásení o mimoriadnej splatnosti úveru predstavuje výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách“ a či „je žalobkyňa povinná predkladať doručenky výziev v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách aj v prípade, ak je postúpenie pohľadávky a doručenie výziev medzi stranami nesporné“. Dovolací súd po zopakovaní podstatnej argumentácie odvolacieho súdu, z čoho vyvodil nesplnenie predpokladov na postúpenie pohľadávky (výzvy z 15. augusta 2014 neboli doručené žalovaným) konštatoval, že „za takto zisteného právneho stavu“ sa odvolací súd svojim právnym posúdením v otázke nesplnenia podmienok pre postúpenie pohľadávky vyplývajúcich z § 92 ods. 8 zákona o bankách neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Na otázku, či výzva vo vyhlásení mimoriadnej splatnosti predstavuje výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách odpovedal, že ustanovenie § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je jej klient v omeškaní so splnením čo len časti svojho záväzku a skrz spotrebiteľského charakteru dojednanej zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, tento text však nasleduje po konštatovaní, že „z obsahu oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti (č. l. 18 a 19 spisu) síce sekundárne vyplýva, že žalovaní sú pre prípad porušenia v omeškaní so splatením splátky úveru, ktoré trvá viac ako tri mesiace, avšak primárne je predmetom tejto výzvy oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru“.

12.3 Z takto formulovanej odpovede najvyššieho súdu na položenú otázku v dovolaní a popisu skutkového stavu odvolací súd vyvodzuje, že v konkrétnej veci posudzovanej najvyšším súdom pod sp. zn. 2Cdo/266/2020 nebolo možné považovať oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 10. septembra 2014 za výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách vzhľadom na obsah a formuláciu textu tejto písomnosti a nie že vo všeobecnosti musí vždy oznámeniu o zosplatnení predchádzať výzva banky a tieto úkony nie je možné kumulovať do jedného dokumentu. Tento názor odvolacieho súdu je podporený skutočnosťou, že žiadne iné rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky okrem rozhodnutia sp. zn. 4Cdo/75/2020, v ktorom je podľa názoru odvolacieho súdu text rozsudku sp. zn. 2Cdo/266/2020 vytrhnutý z kontextu, neprevzalo argumentáciu o potrebe výlučnej a samostatnej výzvy na splnenie dlhu a nemožnosti považovať za takúto výzvu obsahnutú v oznámení o zosplatnení dlhu. V rozsudku z 27.01.2022 sp. zn. 8Cdo/169/2020 nevytkol najvyšší súd Krajskému súdu v Nitre vyslovený právny názor, že ak obsahom oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti dlhu bola aj výzva žalovaným na zaplatenie pohľadávky, zákonné podmienky na postúpenie pohľadávky banky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách splnené boli.

13. Dovolací súd práve v uznesení z 27.09.2023 sp. zn. 9Cdo/165/2022 (ku ktorému sa súd prvej inštancie nepriklonil) po námietkach dovolateľa, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách neustanovuje osobitné náležitosti výzvy banky a že súdy nižších inštancií nejednotne posudzujú obsahové náležitosti písomnej výzvy banky klientovi pred postúpením pohľadávky a v skutkovo a právne obdobných veciach rozhodujú rôzne, čo narúša princíp právnej istoty na otázku, aké podmienky musia byť splnené, aby došlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky voči klientovi s odkazom na judikát R 60/2018 zdôrazňujúc jeho aktuálnosť s tým, že nie je vzhľadom na znenie § 92 ods. 8 zákona o bankách namieste vyžadovať, aby výzva banky adresovaná dlžníkovi v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách obsahovala ďalšie osobitné náležitosti než tie explicitne vyjadrené. Banka je povinná tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Zákon ale pre výzvu v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách neustanovuje žiadne osobitné obsahové náležitosti. Ak banka klienta/dlžníka písomne vyzve na úhradu presne špecifikovanej konkrétnej sumy pohľadávky, možno takúto písomnosť považovať za výzvu pred postúpením, od ktorej doručenia musí uplynúť aspoň 90 dní a následne možno pohľadávku postúpiť, pretože dlžník bol upozornený na omeškanie s úhradou jeho peňažného záväzku. Z výzvy nemusí výslovne vyplývať informácia o možnosti postúpiť pohľadávku, musí z nej však byť bez akýchkoľvek pochybností zrejmá konkrétna špecifikácia pohľadávky, ktorú má dlžník uhradiť. Dovolací súd poukázal na to, že túto otázku okrajovo riešilo aj rozhodnutie sp. zn. 7Cdo/191/2021, z ktorého vyplýva, že za výzvu na plnenie pred postúpením podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách možno považovať aj oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti, ak jeho obsahom je výzva dlžníkovi na zaplatenie pohľadávky.

13.1 Odvolací súd opäť nesúhlasí s interpretáciou rozhodnutia NS SR sp. zn. 7Cdo/191/2021 súdom prvej inštancie pre prejednanú vec. I keď rozhodujúcou otázkou pre posúdenie prípustnosti a dôvodnosti dovolania vo veci sp. zn. 7Cdo/191/2021 bol spôsob doručenia výzvy podľa § 92 ods. 8

zákona o bankách klientovi, nie je možné opomenúť, že aj vo veci posudzovanej dovolacím súdom pod sp. zn. 7Cdo/191/2021 bola výzva podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách súčasťou oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti dlhu a dovolací súd nevytkol bezvýznamnosť položennej otázky pre prejednávanú vec s odôvodnením, že výzva nemôže byť súčasťou oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti.

14. Práve vec prejednávanú dovolacím súdom pod sp. zn. 9Cdo/165/2022 považuje odvolací súd za porovnateľnú s vecou prejednávanou okresným súdom pod sp. zn. 16Csp/137/2023 a odvolacím súdom pod sp. zn. 17CoCsp/23/2024 z dôvodu, že v jednej aj druhej veci súčasťou oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti bola aj výzva na zaplatenie konkrétnej dlžnej sumy, s ktorou bol žalovaný v omeškaní. Neakceptovanie takejto výzvy súdom vyhodnotil dovolací súd vo veci sp. zn. 9Cdo/165/2022 ako nesprávne právne posúdenie veci. Zo záveru formulovaného dovolacím súdom v bode 41 uznesenia sp. zn. 9Cdo/165/2022 jednoznačne vyplýva, že výzvou v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru za predpokladu, že dlžník mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom takéhoto adresovaného jednostranného právneho úkonu, ak toto oznámenie zároveň obsahovalo výzvu na úhradu dlhu.

15. Na č. l. 40 spisu je založená fotokópia výzvy na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom z 31. januára 2022 adresovaná žalovanému na adresu trvalého bydliska aj s kópiou obálky preukazujúcej prevzatie tejto výzvy žalovaným dňom 04.02.2022. Z textu tohto dokumentu vyplýva, že banka oznámila žalovanému, že napriek predchádzajúcim upomienkam neuhradil dlžnú pohľadávku banky z titulu zmluvy o poskytnutí úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX, z uvedeného dôvodu dňom 26.01.2022 vyhlásila banka predčasnú splatnosť úveru vrátane príslušenstva so zostatkom 884,99 €, z čoho na istinu pripadá 799,46 €, ktorá sa počnúc dňom 27.01.2022 bude úročiť úrokom z omeškania vo výške ustanovenej platnými právnymi predpismi, na splatné úroky a poplatky pripadá 67,53 € a banke vnikli aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 18,- €. Tento text je výslovne výzvou na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom s upozornením, že v prípade neuposlušnosti výzvy bude dlh vymáhaný súdnou cestou. Táto písomnosť podľa názoru odvolacieho súdu spĺňa podmienku výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách.

16. Každá zo sporových strán poukazuje na podporu svojej argumentácie na iné rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici či iných odvolacích súdov zdôrazňujúc, že súd má poznať svoju vlastnú judikatúru a zohľadniť ju (podľa nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 289/2017 z 21.11.2017). Poznanie judikatúry vlastného súdu neznamená povinnosť iného senátu prevziať názor vyslovený iným senátom, ak sa s ním nestotožňuje, iba povinnosť svoj odklon odôvodniť (podľa uznesenia NS SR sp. zn. 7Cdo/3/2023 z 29. mája 2024).

17. Krajský súd v Banskej Bystrici pod sp. zn. 11CoCsp/8/2023 posudzoval odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 11Csp/21/2022-184 z 13.03.2023, ktorým bola žaloba o zaplatenie peňažnej pohľadávky v prospech žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom v Bratislave, ako postupníka, zamietnutá z dôvodu, že pôvodný veriteľ banka C. C., H., Bratislava neúčinne zosplatnila úver s podporným názorom, že aj v prípade účinného zosplatnenia úveru by k platnému postúpeniu pohľadávky na žalobcu nedošlo z dôvodu nesplnenia predchádzajúcej výzvy banky po tom, ako bol jej klient nepretržite v omeškaní dlhšie ako 90 dní podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, keď doručenie takejto výzvy do dispozičnej sféry dlžníka žalobca v konaní nepreukázal a výzvou v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nemôže byť výzva podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ani oznámenie o zosplatnení úveru v zmysle rozhodnutí NS SR sp. zn. 2Cdo/266/2020 a 4Cdo/75/2020. Za nosnú odvolaciu námietku žalobcu odvolací súd označil tvrdenie žalobcu o splnení zákonných podmienok pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru jeho právnym predchodcom a následne aj splnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách v spojení s § 17 zák. č. 129/2010 Z. z. a z toho vyplývajúcej aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Odvolací súd za správne považoval skutkové zistenie súdu prvej inštancie, že výzva podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka do dispozičnej sféry dlžníka nedošla a bez doručenia tejto výzvy banky do dispozičnej sféry dlžníka nemohlo dôjsť k platnému zosplatneniu úveru, a tak nemohli byť splnené ani podmienky § 92 ods. 8 zákona o bankách. Len na okraj odvolací súd reagoval na žalobcovu tvrdenie, že za výzvu v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách bolo možné považovať aj oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru s poukazom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 8Cdo/169/2020, k čomu odvolací súd uviedol, že skutočnosti konštatované žalobcom z predmetného rozhodnutia priamo nevyplývajú a sám poukázal aj na iné rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/266/2020 a sp. zn. 4Cdo/75/2020,

podľa ktorých ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky odlišnú od výzvy realizovanej podľa ustanovenia § 53 ods. 9 OZ, či oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru.

17.1 Aj vo veci vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 14CoCsp/12/2023 išlo o vymoženie pohľadávky z dlžného úveru poskytnutého bankou, ktorá po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru bola postúpená z banky na nebankový subjekt. Z popisu skutkových okolností prejednávanej veci Okresným súdom Lučenec pod sp. zn. 11Csp/85/2022 je zistiteľné, že súd prvej inštancie považoval zosplatnenie pohľadávky za platné a účinné. Dôvodom zamietnutia žaloby bolo nesplnenie podmienok na postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktoré predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že klient je v omeškaní so splnením čo i len časti svojho záväzku, ktorá v zmysle rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/75/2020 a sp. zn. 2Cdo/266/2020 musí byť výlučná a samostatná. Aj odvolací súd z rozsudku sp. zn. 14CoCsp/12/2023 z 31.7.2023 zamerlal vecný prieskum na existenciu aktívnej hmotnoprávnej legitímácie žalobcu - ako postupníka s akcentom na právnu úpravu zákona o bankách. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že nebola preukázaná prvá z dvoch kumulatívnych vyžadovaných zákonných podmienok pre postúpenie pohľadávky § 92 ods. 8 zákona o bankách, a to osobitná samostatná písomná výzva banky, v ktorej banka v relevantnej časovej súvislosti pred samotným uskutočnením postúpenia pohľadávky klienta na iný subjekt vyzve tohto klienta na eventuálne zaplatenie a splnenie si zameškaného záväzku voči banke s upozornením, že ak bude klient naďalej v omeškaní so splnením svojho záväzku nepretržite 90 dní, môže banka postúpiť pohľadávku aj bez súhlasu klienta inému subjektu.

17.2 Krajský súd v Banskej Bystrici sa v rozhodnutí sp. zn. 15CoCsp/41/2023 z 29.11.2023 stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/266/2020 a sp. zn. 4Cdo/75/2020 predpokladá výlučnú a samostatnú výzvu banky, že jej klient je v omeškaní so splnením čo i len časti záväzku a ak z výzvy banky iba sekundárne vyplýva, že dlžník je v omeškaní so splácaním pohľadávky, avšak primárne je predmetom tejto výzvy vyhlásenie predčasnej splatnosti poskytnutého úveru, nie je možné považovať oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru za výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktorá musí byť kvalifikovaná. Podľa názoru odvolacieho súdu vo veci sp. zn. 15CoCsp/41/2023, aj keď zákon o bankách neustanovuje osobitné obsahové náležitosti výzvy podľa § 92 ods. 8, zo zmyslu tohto ustanovenia nepochybne vyplýva, že nestačí akákoľvek výzva banky na zaplatenie, ale touto výzvou musí banka nielen vyzvať dlžníka na zaplatenie dlžnej sumy s uvedením lehoty 90 dní, ale ho aj upozorniť, že po márnom uplynutí tejto lehoty bude banka oprávnená postúpiť pohľadávku na iný subjekt, a to aj nebankový, bez jeho súhlasu.

18. Žalobca v odvolaní upriamoval pozornosť odvolacieho súdu na iné rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici a Krajského súdu Košice.

18.1 Z rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoCsp/13/2022 zo 17.08.2022 cituje žalobca pasáž, v ktorej odvolací súd zaujal názor, že za výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách možno považovať aj výzvu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ako aj listinu o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru.

18.2 V rozhodnutí z 13.03.2024 sp. zn. 15CoCsp/13/2023 už Krajský súd v Banskej Bystrici zaujal odlišný názor než vo veci spisovej značky 15CoCsp/41/2023, že za výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách možno považovať aj výzvu zaslanú v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, v ktorom na podporu svojich záverov odvolací súd poukázal na uznesenie NS SR z 27.09.2023 sp. zn. 9Cdo/165/2022 odkazujúce na skoršie rozhodnutie sp. zn. 7Cdo/191/2021, z ktorého má vyplývať, že za výzvu na plnenie pred postúpením pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách možno považovať aj oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, ak jeho obsahom je výzva dlžníkovi na zaplatenie pohľadávky. Tento názor si podržal Krajský súd Banskej Bystrici aj vo veci sp. zn. 15CoCsp/10/2024 z 27. marca 2024.

18.3 Vo veci sp. zn. 14CoCsp/9/2024 Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 31.07.2024 potvrdil rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 10Csp/126/2023 zamietajúci žalobu postupníka z dôvodu nedostatku jeho aktívnej vecnej legitímácie ako vo výroku vecne správny z dôvodu, že oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru neobsahovalo špecifikáciu splátky, pre ktorú veriteľ úver mimoriadne zosplatnil, v dôsledku čoho vyhodnotil úkon zosplatnenia úveru ako absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka. V bode 16. odôvodnenia senát rozhodujúci v tejto veci pripustil, že v určitých situáciách je dôvodné uvažovať o odklone od striktnnej požiadavky na osobitnú a samostatnú výzvu banky v zmysle názoru najvyššieho súdu prezentovaného v rozhodnutiach sp. zn. 2Cdo/266/2020 a 4Cdo/75/2020 (napríklad v prípadoch, ak niektorá výzva na zaplatenie vyčísleného dlhu obsiahnutá

napríklad vo výzve pred zosplatnením alebo v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru v sebe obsahovala jednoznačné poučenie o možnosti banky postúpiť pohľadávku na tretie osoby v súlade s § 92 ods. 8 zákona o bankách) a konštatoval, že v ním prejednávanej veci takáto osobitná situácia nastala a na rozdiel od záverov súdu prvej inštancie o nepreukázaní výzvy banky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách konštatoval, že žalobca preukázal v konaní existenciu výzvy banky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách obsiahnutú vo výzve pred zosplatnením, ako aj v oznámení o mimoriadnom zosplatnení úveru, ktorej obsah zodpovedal poučeniu dlžníka o riziku postúpenia pohľadávky na tretí subjekt.

19. Z prehľadu rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici možno prijať záver, že Krajský súd v Banskej Bystrici posudzuje osobitné skutkové okolnosti každej veci a z tohto dôvodu sa aj jeho rozhodnutia vo vzťahu k náležitostiam výzvy a splnenia povinnosti banky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách odlišujú.

20. Senát 17Co Krajského súdu v Banskej Bystrici zotrváva na názore vyslovenom už v rozhodnutí sp. zn. 17CoCsp/14/2024 z 29. mája 2024 prijatý pod vplyvom rozhodnutia NS SR sp. zn. 9Cdo/165/2022, že výzva podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť súčasťou oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti dlhu, ak v oznámení o vyhlásení predčasnej splatnosti bola konkretizovaná suma, s ktorou je dlžník v omeškaní a na rozdiel od rozhodnutia sp. zn. 14CoCsp/9/2024, ktorý pod vplyvom rozhodnutia NS SR 5Cdo/2/2023 konštatoval, že súčasťou úkonu zosplatnenia musí byť presne špecifikovaná konkrétna splátka, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil úverový veriteľ celý dlh uvádza, že špecifikácia splátky, pre ktorú dochádza k zosplatneniu, nie je podmienkou platnosti predčasného zosplatnenia dlhu. Podľa uznesenia NS SR z 30. januára 2024 sp. zn. 1Cdo/123/2021 žiadnu takúto povinnosť (uviesť v zosplatnení konkrétnu splátku) zákon veriteľovi neukladá.

21. Na základe uvedeného v predchádzajúcej časti odôvodnenia odvolací súd uzatvára, že oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru z 31.01.2022 na č. I. 40 spisu, ktorého súčasťou je výzva na úhradu konkrétnej výšky dlhu žalovaného, spĺňa podmienky výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách.

22. Odvolací súd konštatovaním o splnení odoslania a doručenia výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách žalovanému nezaujíma súčasne právny názor k existencii aktívnej vecnej legitímácii žalobcu z dôvodu, že súd prvej inštancie pre právny názor o potrebe existencie osobitnej a výlučnej výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktorá podľa neho nemôže byť súčasťou oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru nezisťoval okolnosti a platnosť zosplatnenia úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd pre nedostatok skutkových zistení súdu prvej inštancie nedokáže vyhodnotiť, či bolo zosplatnenie úveru platné, keď k výzve na zaplatenie dlžnej čiastky z 02.12.2021 - v kópii na č. I. 46 spisu, ktorá mala byť výzvou podľa § 53 ods. 9 OZ, je priložená iba kópia časti podacieho hárku s nezrozumiteľnými údajmi, čo konkrétnymi zásielkami doručoval právny predchodca žalobcu žalovanému. Dôkazné bremeno o platnosti úkonu predčasného zosplatnenia úveru zaťažuje žalobcu - ako právneho nástupcu dodávateľa.

23. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci na ďalšie konanie bude posúdiť, či mal žalovaný objektívnu možnosť zoznámiť sa s obsahom jednostranného hmotnoprávneho úkonu banky - v kópii na č. I. 46 spisu a v závislosti od zodpovedania tejto otázky, s prihliadnutím na právny záver vyslovený odvolacím súdom v tomto konaní, opätovne posúdiť aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu v konaní, existenciu a výšku dlhu a o veci znovu rozhodnúť.

24. Podľa § 396 ods. 3 C. s. p. v novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách odvolacieho konania.

25. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

a) ktorému súdu je určené,

b) kto ho robí,

c) ktorej veci sa týka,

d) čo sa ním sleduje a

e) podpis

(§ 127 ods. 1 C. s. p.).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.)

Strany sporu majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., resp. dovolanie má vady podľa § 429 C. s. p. napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 C. s. p. v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) C. s. p. v spojení s § 436 ods. 1 C. s. p.).